

Sygn. akt III Ca 1377/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Barbara Braziewicz

Sędzia SO Anna Hajda (spr.)

SR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 8 maja 2015 r., sygn. akt I C 1808/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Barbara Braziewicz SSO Anna Hajda

UZASADNIENIE

Powód S. K. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Towarzystwa (...) w W. kwoty 2 590,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 marca 2014 r. oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości w stosunku do norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Towarzystwo (...) w W. wniosło o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 8 maja 2015 roku Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 617,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawą tej treści rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy.

W dniu 11 lutego 2014 roku w wyniku kolizji został uszkodzony samochód marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność E. i M. Związek. Kolizja została spowodowana przez kierującego samochodem marki O. (...) o

numerze rejestracyjnym (...) T. B., objętego obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów w (...) Towarzystwie (...) w W. na podstawie polisy nr (...).

W dniu 11 lutego 2014 r. E. Związek zawarła ze S. K. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) umowę najmu pojazdu nr (...) r., na mocy której powód jako wynajmujący oddał E. Związek do używania samochód marki O. (...) o nr rej. (...) na okres do dnia ustania szkody. Dobowa stawka czynszu najmu samochodu została ustalona w umowie na kwotę 78 zł netto.

E. Związek zwróciła powodowi samochód zastępczy w dniu 10 marca 2014 r.

W dniu 5 marca 2014 r. E. i M. Związek zawarli z powodem umowę cesji wierzytelności, na mocy której przelali na powoda swoją wierzytelność (prawo do odszkodowania) przysługującą im z tytułu OC sprawcy w związku ze szkodą komunikacyjną zarejestrowaną u pozwanej pod nr (...) celem zaspokojenia wierzytelności powoda m.in. z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

W dniu 11 marca 2014 r. powód wystawił E. Związek fakturę VAT nr (...) na kwotę 2 590,38 zł tytułem czynszu za wynajem pojazdu zastępczego marki O. (...) o nr rej. (...) w okresie 27 dób.

Na miejscu zdarzenia bezpośrednio po kolizji pojawił mężczyzna z firmy pozwanego, który powiedział poszkodowanej E. Związek, że weźmie jej samochód marki F. (...) na lawetę, a w zamian dostanie ona samochód zastępczy, za który nie będzie musiała płacić, gdyż on wszystko załatwi. E. Związek nie potrzebowała samochodu zastępczego, gdyż nie pracowała i pozostawała na utrzymaniu męża. Samochodem marki F. (...) Związek przed kolizją jeździła po zakupy do marketów lub odwiedzić siostrę. E. Związek jeździła wynajętym samochodem marki O. (...) mniej niż uszkodzonym samochodem marki F. (...). Nie jeździła samochodem zastępczym codziennie. Bała jeździć się tym samochodem, bo był dla niej niewygodny. M. Związek nie miał prawa jazdy i przed kolizją nie użytkował samochodu marki F. (...). Pracował na pół etatu i do pracy chodził pieszo. Nie potrzebował samochodu aby dojeżdżać do pracy.

W dniu 12 lutego 2014 r. E. Związek dokonała zgłoszenia szkody u ubezpieczyciela OC sprawcy szkody tj. u pozwanego. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany w piśmie z dnia 6 marca 2014 r. przyznał E. i M. Związek odszkodowanie za uszkodzenie samochodu w kwocie 1 986 zł na zasadzie szkody całkowitej. Jednocześnie pozwany odmówił wypłaty odszkodowania z tytułu wynajmu samochodu zastępczego z uwagi na nieudokumentowanie roszczenia, tak co do zasady, jak i wysokości. W piśmie z dnia 10 kwietnia 2014 r. pozwany podtrzymał swoją decyzję o odmowie wypłaty odszkodowania z tytułu wynajmu samochodu zastępczego wskazując, że nie przedłożono dokumentacji, o którą pozwany wnosił w piśmie z dnia 6 marca 2014 r. w postaci zaświadczenia z miejsca pracy o zatrudnieniu i miejscu wykonywania pracy przez poszkodowanych oraz kopii dowodu rejestracyjnego pojazdu wynajmowanego.

W tak ustalonym stanie faktycznym przywołał Sąd Rejonowy dyspozycję art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Z 2003 r., nr 124, poz. 1152 ze zmian.), art. 822 § 1 k.c. i art. 36 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy, wskazując, że wbrew twierdzeniom powoda zawartym w pozwie poszkodowani wcale nie potrzebowali samochodu zastępczego w związku z koniecznością dojazdu do pracy.

Z tego względu koszty najmu samochodu zastępczego przez poszkodowanych w niniejszej sprawie należy uznać za niecelowe i nieuzasadnione ekonomicznie. Poszkodowani wykorzystywali swój samochód przed zdarzeniem jedynie sporadycznie, co mogło uzasadniać celowość wykorzystania w sposób ekwiwalentny innego środka komunikacji.

Dlatego powództwo podlegało oddaleniu z uwagi na brak przesłanek przewidzianych w cytowanych powyżej przepisach.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Z wyżej wskazanym rozstrzygnięciem nie zgodził się powód wywodząc apelację i zaskarżając wyrok w całości. Skarżący zarzucił : błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia i mający istotny wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że skoro E. Związek nie była zatrudniona i pozostawała na utrzymaniu męża, to samochód nie był jej potrzebny, podczas gdy już z samych tylko zasad logiki i doświadczenia życiowego wynika, że również osoby nie pozostające w zatrudnieniu często korzystają z samochodów do czynności życia codziennego, Sąd wyprowadził zatem z powyższych faktów związku nielogiczne. Powód zarzucił również naruszenie prawa procesowego, mające wpływ na wynik postępowania, a to : - art. 231 kpc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zastosowanie konstrukcji domniemania faktycznego, polegające na przyjęciu, że skoro ktoś pozostaje bez pracy i na jakimś utrzymaniu, to nie potrzebuje samochodu, mimo że wniosku takiego wyłącznie na podstawie powyższych faktów nie można wyciągnąć, gdyż pozostaje on sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego; - art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób nielogiczny i wewnętrznie sprzeczny, całkowite pominięcie oceny zeznań świadków w zakresie w jakim przemawiały one na korzyść powoda, wyciągnięcie z zebranego materiału dowodowego nieprawidłowych wniosków oraz zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i pominięcie niektórych dowodów, a więc : wskazanie w części ustalającej, iż E. Związek jeździła na zakupy i odwiedzać siostrę, a następnie wyprowadzenie w części zważeniowej wniosku, że poszkodowanej samochód nie był potrzebny, mimo że ze zgromadzonych w sprawie dowodów wynika, że poszkodowani z pojazdu zarówno zastępczego jak i ich własnego korzystali i przebyli nim dystans ok. 600 km, a protokół nie był kwestionowany przez świadków i przez żadną ze stron; - wskazanie w części ustalającej, że Sąd daje wiarę zeznaniom świadków w całości jako spójnym, konsekwentnym i korelującym ze sobą, a jednocześnie pominięcie w części zważeniowej fragmentów zeznań, z których wynika, że obydwójce poszkodowani z pojazdu korzystali i był im on potrzebny; - pominięcie przy ocenie dowodów protokołu zdawczo – odbiorczego pojazdu, zgodnie z którym poszkodowani pokonali dystans ok. 600 km, który to protokół ze wskazaniami licznika został zaakceptowany tak przez poszkodowanych, jak i przez powoda, a z którego również wynika, że pojazd był poszkodowanym potrzebny oraz danie wiary w tym zakresie wyłącznie zeznaniom E. Związek, która stwierdziła po upływie roku od chwili kolizji, że pojazdem zastępczym pokonała może 50 km, mimo iż dokonując takiego stwierdzenia nie miała żadnej dokumentacji potwierdzającej ten fakt, a z pozostałych zebranych w sprawie dowodów wypływa wniosek odmienny od tego, który wyprowadził Sąd; - uznanie zeznań świadków za korelujące ze sobą w sytuacji gdy są one wzajemnie sprzeczne i wskazują na całkowicie odmienny sposób korzystania z pojazdu zastępczego, oraz odmienną częstotliwość korzystania z własnego pojazdu uszkodzonego; - danie wiary zeznaniom E. Związek w zakresie w jakim wskazuje ona, że również z własnego pojazdu uszkodzonego korzystała ona rzadko i sporadycznie pokonując nim dystans ok. 50 km miesięcznie, mimo że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że miesięcznie poszkodowani pokonywali własnym pojazdem dystans ok. 620 km, gdyż przebieg 13-letniego pojazdu, którego poszkodowani są pierwszymi właścicielami wynosi 96.721 km; - brak poddania jakiegokolwiek ocenie faktycznej i prawnej protokołu zdawczo – odbiorczego oraz kalkulacji naprawy w zakresie w jakim te dokumenty wskazują na faktyczne użytkowanie pojazdów; - całkowite pominięcie przez Sąd zeznań świadka M. Związek w zakresie w jakim wskazuje on, że poszkodowani dojeżdżali samochodem na zakupy z R. do Z. i M..

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa. Jako ewentualny zawarto w apelacji wniosek o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Powód wniósł także o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania za I i II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany domagał się jej oddalenia i zasądzenia na swoją rzecz od skarżącego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie mogła odnieść spodziewanego skutku wobec trafności zaskarżonego orzeczenia. Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził w sprawie postępowanie dowodowe, wskazał fakty które uznał za udowodnione oraz dowody na których się oparł. Z tak przeprowadzonego postępowania dowodowego wyprowadził Sąd I instancji trafne wnioski, należycie stosując przepisy prawa.

Zarzut błędnych ustaleń faktycznych nie mógł doprowadzić do korekty zaskarżonego orzeczenia. W pierwszej kolejności, odnosząc się do zarzutu apelacji dotyczącego trafności poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych, wskazania wymaga, że Sąd odwoławczy ma ograniczone możliwości ingerencji w ustalenia faktyczne poczynione przez sąd pierwszej instancji. Ewentualna zmiana tychże ustaleń może być dokonywana zupełnie wyjątkowo, w razie jednoznacznej wymowy materiału dowodowego oraz oczywistej błędności oceny tegoż materiału. Jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona. Odnosząc powyższe uwagi do okoliczności rozpoznawanej sprawy nie sposób przypisać Sądowi Rejonowemu uchybień wskazanych powyżej, które uprawniałyby do ingerencji w treść poczynionych przez ten Sąd ustaleń faktycznych. Wręcz przeciwnie, Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie niezbędnym dla wydania orzeczenia w sprawie, prawidłowo ustalając fakty istotne dla rozstrzygnięcia. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy fundamentalne znaczeniem było ustalenie czy wynajem pojazdu zastępczego i ewentualne wydatki poniesione z tego tytułu przez poszkodowanych miały charakter celowy i ekonomicznie uzasadnione. Dokonując analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności zaś zeznań samych poszkodowanych, trafnie ustalił Sąd Rejonowy, że koszt wynajęcia pojazdu zastępczego nie posiada przymiotu celowości i nie był on ekonomicznie uzasadniony. Kwestią o znaczeniu drugorzędym jest okoliczność czy poszkodowani pozostawali w stosunku zatrudnienia czy też nie. Faktem jest, że Sąd Rejonowy podkreślił, iż poszkodowani nie potrzebowali pojazdu zastępczego w związku z koniecznością dojazdu do pracy, przy czym wskazywanie na tę okoliczność wynikało wyłącznie z uzasadnienia żądania pozwu, w którym powód motywował swoje żądanie właśnie koniecznością dojazdu do pracy, którą poszkodowany świadczył w trybie zmianowym. Bez wątplenia powyższa okoliczność okazała się być – w realiach rozpoznawanej sprawy – całkowicie gołosłowna. Niezależnie jednak od powyższego faktu z zeznań poszkodowanych w sposób jednoznaczny wynika brak potrzeby wynajęcia pojazdu zastępczego, co musi przesądzać o trafności zaskarżonego orzeczenia. Dla porządku jedynie wskazać należy, że Sąd Okręgowy powziął wątpliwości co do charakteru umowy zawartej pomiędzy poszkodowanymi i powodem, w tym także w kontekście dyspozycji art. 83 kc. Powyższe jednak nie było przedmiotem analizy Sądu w rozpoznawanej sprawie.

Reasumując powyższe, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu, stosownie do dyspozycji art. 385 kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na zasadzie art. 98 kpc i § 6 pkt 3w zw. z § 12 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu i art. 83 pkt 2 w zw z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

SSR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska SSO Barbara Braziewicz SSO Anna Hajda